

ODBORNÉ VZDĚLÁVÁNÍ ÚŘEDNÍKŮ
PRO VÝKON STÁTNÍ SPRÁVY
OCHRANY OVZDUŠÍ V ČESKÉ REPUBLICĚ

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

Odborný posudek

Ing. Zbyněk Krayzel

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Odborný posudek

Obsahové náležitosti, posuzování a práce s odborným posudkem, autorizované osoby, nejčastější chyby.

Účastníci získají základní informace o odborných posudcích, cílech pro jejich zpracování a jejich roli v povolovací agendě. Budou uvedeny struktura, náležitosti a obsah odborných posudků podle požadavků MŽP. Rozdíl v posudcích pro různé stupně povolovací agendy.

Budou uvedeny hlavní skupiny zdrojů a typy správních řízení, u kterých nemají provozovatelé povinnost předkládat odborný posudek.

Povinnosti autorizovaných osob.

Uvedeny budou nejčastější chyby v posudcích či v přístupu orgánů k těmto materiálům (tolerování chyb a nepřesností, používání posudků k jiným než určeným účelům, vyžadování posudků nad rozsah zákona či vyžadování „doplňků“ posudků).

Základní informace o odborných posudcích, cíle pro jejich zpracování.

Požadavky na odborné posudky se v legislativě ČR objevily již v roce 1991. Nebyly ale ustaveny zkušební komise a tento institut nebyl příliš využíván.

Po zákoně č. 86/2002 Sb. nabyt od 1. 9. 2012 právní moc zákon č. 201/2012 Sb. a odborné posudky jsou nadále jedním ze základních stavebních kamenů povolovací agendy. Ta je uvedena v § 11 zákona o ochraně ovzduší (agendy, vyžadující odborný posudek, jsou podtrženy a vytištěny tučně):

§ 11 **Stanoviska, závazná stanoviska a rozhodnutí orgánu ochrany ovzduší**

(1) Krajský úřad vydává

a) stanovisko k územnímu plánu a regulačnímu plánu obce v průběhu jeho pořizování,

b) závazné stanovisko k umístění stacionárního zdroje uvedeného v příloze č. 2 k tomuto zákonu k řízením podle jiného právního předpisu⁶⁾,

c) závazné stanovisko ke stavbě a změně stavby stacionárního zdroje uvedeného v příloze č. 2 k tomuto zákonu k řízením podle jiného právního předpisu⁶⁾,

d) povolení provozu stacionárního zdroje uvedeného v příloze č. 2 k tomuto zákonu (dále jen "povolení provozu").

Základní informace o odborných posudcích, cíle pro jejich zpracování.

§ 11 odst. 8 K řízení o vydání závazného stanoviska podle odstavce 2 písm. b) a c) předloží žadatel odborný posudek zpracovaný autorizovanou osobou podle § 32 odst. 1 písm. d). **Není-li vedeno řízení podle jiného právního předpisu⁶⁾, předloží žadatel tento odborný posudek k řízení o vydání nebo změně povolení provozu.** Povinnost předložení odborného posudku se nevztahuje na spalovací stacionární zdroje označené kódy 1.1. až 1.4. v příloze č. 2 k tomuto zákonu spalující výlučně zemní plyn o celkovém jmenovitém tepelném příkonu do 5 MW a dále na řízení o změnách povolení provozu, při kterých nedochází k navýšení projektovaného výkonu nebo kapacity anebo ke zvýšení emisí, pokud se nejedná o řízení o stanovení technické podmínky provozu nahrazující specifický emisní limit.

řízení podle jiného právního předpisu⁶⁾

Například zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a státní báňské správě, ve znění pozdějších předpisů.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Autorizace

§ 32

(1) Jen autorizovaná osoba může vykonávat činnosti spočívající v

d) zpracování odborného posudku,

(2) Autorizaci vydává ministerstvo fyzickým a právnickým osobám na základě jejich žádosti při splnění požadavků stanovených zákonem. Rozhodnutí o autorizaci podle odstavce 1 písm. g) vydá ministerstvo po dohodě s Ministerstvem zemědělství. Lhůta pro vydání rozhodnutí o autorizaci je 60 dní od podání žádosti. Autorizace vzniká též marným uplynutím lhůty a způsobem podle § 28 až 30 zákona č. 222/2009 Sb., o volném pohybu služeb. Osoba oprávněná k uznání odborné kvalifikace podle zákona o uznávání odborné kvalifikace se považuje za autorizovanou osobu, pokud prokáže, že splňuje kvalifikační požadavky stanovené jiným členským státem Evropské unie k výkonu činností podle odstavce 1.

(5) Žádost o autorizaci pro zpracování odborného posudku a zpracování rozptylové studie obsahuje údaje uvedené v odstavci 3 písm. a) a k této žádosti žadatel připojí

a) vzorový odborný posudek nebo rozptylovou studii,

b) doklad o splnění minimálních kvalifikačních předpokladů, kterými jsou úplné vysokoškolské vzdělání příslušného technického směru a 1 rok odborné praxe, anebo úplné střední vzdělání příslušného technického směru a 3 roky odborné praxe,

c) u odborných posudků uvedení zdrojů, pro které žadatel hodlá odborné posudky zpracovávat, a to v rozsahu zdrojů podle přílohy č. 2 k tomuto zákonu.

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Autorizace

§ 33

(1) Předpokladem k vydání rozhodnutí o autorizaci je úspěšné prokázání odborných znalostí a znalostí právních předpisů upravujících ochranu životního prostředí v rozsahu dané činnosti. Ověřování znalostí provádí ministerstvo zkouškou před autorizační komisí. V případě, že žadatel neprokáže požadované znalosti, je žádost o vydání rozhodnutí o autorizaci ministerstvem zamítnuta. Termín zkoušky a jednotný zkušební řád ministerstvo zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup nejméně 14 dní předem. Výsledek zkoušky je žadateli oznámen v den konání zkoušky.

(2) Rozhodnutí o autorizaci se vydává na dobu neurčitou a nemůže být převedeno na jinou osobu.

(3) Ministerstvo odebere autorizaci, jestliže autorizovaná osoba

a) závažně nebo opakovaně poruší povinnosti při výkonu této činnosti, a to zejména tím, že zkreslí nebo uvede nesprávné údaje nebo nedodržuje metody a postupy činnosti uvedené v rozhodnutí o autorizaci,

(4) Ministerstvo může odebrat autorizaci v případě, že dojde k podstatné změně podmínek, za kterých bylo rozhodnutí o autorizaci vydáno.

(5) Výkon autorizovaných činností kontroluje a odebrání autorizace podle odstavců 3 a 4 navrhuje ministerstvu inspekce.

(6) Autorizovaná osoba, které ministerstvo odebralo autorizaci podle odstavce 4 písm. a), může opětovně podat žádost o vydání rozhodnutí o autorizaci k téže činnosti, ke které jí byla autorizace odebrána, nejdříve po uplynutí 3 let.

Autorizace

(7) Platnost rozhodnutí o autorizaci zaniká smrtí fyzické osoby, jejím prohlášením za mrtvou, zánikem právnické osoby, které bylo rozhodnutí o autorizaci vydáno, nebo dnem nabytí právní moci rozhodnutí o odebrání autorizace.

§ 34 Povinnosti autorizovaných osob

(4) Autorizovaná osoba je povinna oznámit ministerstvu do 30 dnů ode dne, kdy ke změně došlo, změnu údajů uvedených v žádosti o vydání rozhodnutí o autorizaci.

(5) Ministerstvo vyhláškou stanoví obsahové náležitosti protokolu o jednorázovém měření emisí, měření úrovně znečištění a obsahové náležitosti odborného posudku a rozptylové studie.

§ 42 Přejícná ustanovení

(4) Pro činnost zpracování odborného posudku se autorizace ke zpracování odborného posudku vydaná podle zákona č. 86/2002 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, považuje za autorizaci podle § 32 odst. 1 písm. d) tohoto zákona.

evropský
sociální
fond v ČR

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Základní informace o odborných posudcích, cíle

Cíle vypracování odborných posudků se dají shrnout následovně:

- ❖ Popsat reprodukovatelným způsobem objekt žádosti (většinou zdroj nebo zdroje znečišťování ovzduší)
- ❖ Shrnout situaci
- ❖ Připravit podklady pro rozhodnutí správního úřadu
- ❖ Upozornit na možná rizika projektu
- ❖ Porovnat subjekt žádosti s kompletní platnou legislativou ochrany ovzduší
- ❖ Navrhnout emisní limity – specifické, obecné, tmavosti kouře.
- ❖ Navrhnout případné závazné podmínky provozu či omezení včetně návrhu vhodného řešení v případě, že prvotní návrh je v rozporu s legislativou.
- ❖ Doložit schopnost zdroje (či jiné akce) tyto limity a podmínky provozu splnit.
- ❖ Učinit závěr o vhodnosti posuzované akce – akci DOPORUČIT či nikoliv

Definitivní závěr je ale vždy na správním orgánu. Posudek je jen pomocným materiálem.

Základní informace o odborných posudcích, povolení provozu

§ 12

(4) Povolení provozu obsahuje závazné podmínky pro provoz stacionárního zdroje, kterými jsou
a) specifické emisní limity,

b) způsob, podmínky a četnost zjišťování úrovně znečišťování,

c) emisní stropy pro stacionární zdroj nebo provozovnu⁴⁾, které je stacionární zdroj součástí,

d) provozní řád, jedná-li se o stacionární zdroj označený ve sloupci C v příloze č. 2 k tomuto zákonu; provozní řád obsahuje soubor technickoprovozních parametrů a technickoorganizačních opatření k zajištění provozu stacionárního zdroje, včetně opatření k předcházení, ke zmírňování průběhu a odstraňování důsledků havarijního stavu v souladu s podmínkami ochrany ovzduší,

e) technické podmínky provozu stacionárního zdroje, pokud nejsou obsahem provozního řádu podle písmene d),

f) podmínky provádění činností a provozu technologií souvisejících s provozem nebo zajištěním provozu stacionárního zdroje, které mají vliv na úroveň znečištění,

g) zvláštní podmínky provozu při překročení regulační prahové hodnoty u stacionárního zdroje podle § 10 odst. 3,

h) kompenzační opatření, pokud byla uložena,

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Základní informace o odborných posudcích, povolení provozu

- i) v případě tepelného zpracování odpadu stanovení množství odpadu a určení kategorií odpadu, které lze spalovat, specifikaci minimálních a maximálních hmotnostních toků nebezpečných odpadů, jejich minimální a maximální spalné teplo a maximální obsah znečišťujících látek v nebezpečných odpadech, zejména polychlorovaných bifenyly, pentachlorofenolu, chloridů, fluoridů, síry a těžkých kovů, nebo
- j) podmínky pro umístění stacionárního zdroje, pokud nepředcházelo řízení podle jiného právního předpisu⁶⁾.

evropský
sociální
fond v ČR

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Role OP v povolovací agendě.

Odborný posudek je základním podkladovým materiálem pro posouzení akce. Spolu s rozptylovou studií je nezbytný a nezastupitelný pro vydání závazného stanoviska k umístění stavby zdroje.

V dalším stupni již slouží k detailnímu posouzení schopnosti plnit emisní limity a podmínky provozu.

Odborný posudek nemůže být ze strany orgánu ochrany ovzduší opominut, ale definitivní závěr je na orgánu.

Struktura, náležitosti a obsah odborných posudků podle Vyhlášky č. 415/2012 Sb.

Příloha č. 13 k vyhlášce č. 415/2012 Sb.

OBSAHOVÉ NÁLEŽITOSTI ODBORNÉHO POSUDKU

1. Určení posudku, základní identifikační údaje: Pro koho byl odborný posudek zpracován, kdo jej zpracoval (včetně kopie rozhodnutí o vydání autorizace, razítka autorizované osoby a podpisu osoby oprávněné jednat za autorizovanou osobu), kdy jej zpracoval a za jakým účelem byl odborný posudek zpracován.
2. Obecné údaje: Podklady (popis šetření na místě, popis projektové dokumentace, atd.), Identifikační údaje (název stacionárního zdroje, adresa, provozovatel, IČ provozovatele). Návrh zařazení stacionárního zdroje dle přílohy č. 2 zákona.
3. Popis stacionárního zdroje a jeho provozu: Popis používané technologie, technický popis všech technologických zařízení, název jeho výrobce, údaje o vzduchotechnice (samostatný či společný odvod odpadních plynů do atmosféry, množství, stavové podmínky, výška komína), systém řízení, regulace a měření procesů (manuální/kontinuální/automatika). Dále pak údaje o referenčních stavbách, schémata, nákresy. U stacionárních zdrojů nespádajících do působnosti referenčních dokumentů o nejlepších dostupných technikách porovnání navrženého technického řešení a emisních parametrů s nejlepším běžně dostupným technickým řešením, případně také s obdobnými již provozovanými technologiemi. Popis výrobního programu, jmenovité (projektované) výrobní kapacity, údaj o provozu stacionárního zdroje. Návrh zařazení uvedené technologie podle přílohy č. 2 k zákonu.

evropský
sociální
fond v ČR

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDUCNOST
www.esfcr.cz

OBSAHOVÉ NÁLEŽITOSTI ODBORNÉHO POSUDKU

4. Emisní charakteristika stacionárního zdroje: Umístění měřicího místa. Specifikace znečišťujících látek emitovaných ze stacionárního zdroje. Naměřené hodnoty emisí na stacionárním zdroji (přílohou kopie měřicího protokolu), případně na referenčním stacionárním zdroji obdobné technologie, vypočtené hodnoty emisí. Porovnání s požadavky stanovenými zákonem nebo prováděcími právními předpisy. V případě stacionárního zdroje, u něž je emisní limit dosahován úpravou technologického řízení výrobního procesu nebo použitím technologie ke snižování emisí, návrh vhodného provozního parametru a jeho číselné vyjádření, dokladující za všech okolností plnění emisního limitu, způsob jeho měření včetně způsobu a frekvence kalibrace měřidla (v souladu s příslušnými technickými normami, jsou-li k dispozici) a popis způsobu nepřetržitého zaznamenávání naměřených hodnot.
5. Zhodnocení úrovně znečištění ovzduší v lokalitě, kde má být stacionární zdroj umístěn: Komentář vývoje úrovně znečištění ovzduší relevantními znečišťujícími látkami a popis aktuálního stavu. Popis vlivu stacionárního zdroje na úroveň znečištění ovzduší, porovnání s ostatními stacionárními zdroji, které mají vliv na předmětnou lokalitu a posouzení splnění požadavků vyplývajících z programů ke zlepšení kvality ovzduší a návrh opatření k jejich naplnění.
6. Závěr a doporučení podmínek provozu: Stanovení základních podmínek provozu a doporučení dodatečných podmínek provozu s ohledem na konkrétní umístění stacionárního zdroje, shrnutí případných rizik s ohledem na kvalitu ovzduší.

Rozdíly v posudcích pro různé stupně povolovací agendy.

a) OP k závaznému stanovisku k umístění stavby zdroje

Je předkládán zpravidla s rozptylovou studií. V tomto stadiu posuzování nejsou většinou známy konkrétní technologie a málokdy lze detailně doložit schopnost plnění emisních limitů či podmínek provozu.

Emisní limity a podmínky provozu musí být v posudku detailně uvedeny (i variantně pro více řešení). V dalším stupni projektování pak projektant musí respektovat požadavky, dané legislativou a závazným stanoviskem k umístění stavby.

Odborný posudek musí také posoudit imisní situaci (Krajské stropy, oblasti se zpřísněnou ochranou ovzduší, OZKO apod.) a vyhodnotit vliv posuzované akce na ně.

b) OP k závaznému stanovisku k povolení stavby zdroje

V tomto stadiu posuzování už musí být známy konkrétní technologie a také konkrétní opatření na ochranu ovzduší včetně posouzení odlučování a ostatních opatření ke snižování emisí.

Jednoznačně již musí být doložena schopnost plnění emisních limitů a podmínek provozu. Nejistoty by měly být minimalizovány, zákon o ovzduší nezakazuje variantní řešení a tedy může být posudek vypracován pro více řešení či více variant technologie.

Musí obsahovat definitivní klasifikaci, je nezbytná pro závěry o limitech a podmínkách provozu.

U některých zdrojů musí také obsahovat vyhodnocení.

Rozdíly v posudcích pro různé stupně povolovací agendy.

c) OP ve stadiu změn zdroje

Platí prakticky stejná pravidla, jako pro posudek k závaznému stanovisku k povolení stavby zdroje. Jen se vychází ze stávajícího stavu, většinou jsou k dispozici měření emisí a také zkušenosti se stávající technologií. Posudek musí vycházet ze stávajícího stavu a popsat jej, velmi často se změna týká právě schopnosti plnit emisní limity či podmínky z legislativy (které např. dosud nebyly plněny).

Jednoznačně již musí být doložena schopnost plnění emisních limitů a podmínek provozu. Může dojít ke vzniku nových zdrojů apod.

d) OP a vztah k IPPC

U určité skupiny zdrojů je řízení podle zákona o ovzduší nahrazeno řízením podle zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezování znečištění, o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů (zákon o integrované prevenci).

Nikde ale není zrušena povinnost v tomto řízení předkládat odborný posudek. Měl by být jedním z podkladů. Problém je, že často není konkrétní technologie definitivně vybrána, případně není vybrán dodavatel. Vypracování posudku je zde mnohem náročnější, úřady běžně stanovují daleko více podmínek provozu či více EL oproti ostatním řízením a OP se s tímto musí předem vypořádat. Dále musí být posouzeno plnění požadavků příslušných BREF.

Hlavní skupiny zdrojů a typy správních řízení, u kterých nemají provozovatelé povinnost předkládat odborný posudek

Nevyjmenované zdroje

K nim se posudky nikdy nevyžadují. Může se stát, že posuzovatel po skončení posouzení zařadí zdroj mezi nevyjmenované zdroje. Není to ale obvyklé a většinou by měl být posudek odmítnut.

Řízení dle § 11 zákona o ovzduší

V § 11 zákona je jednoznačně uvedeno, ke kterým řízením se odborné posudky vyžadují. A tedy logicky se k ostatním řízením vyžadovat nemají (viz. § 11, odst. 8 zákona). Úřady je ale někdy vyžadují a tento požadavek je nad rozsah zákona (jeden z jeho cílů je zjednodušení povinností).

EIA – posuzování vlivu na ŽP

Odborné posudky jsou nástrojem podle zákona o ovzduší a nikoliv podle zákona o posuzování vlivu na ŽP.

Posuzování vlivů na ŽP se provádí ještě před umístěním stavby a ve většině případů není technologie podrobně známa. Závěry z EIA pak mohou výrazně požadavky na provoz změnit a pokud by posudek byl již hotov, nemusel by odpovídat situaci. Nezahrnoval by všechny požadavky.

Odborný posudek není posudkem soudního znalce.

Lze tedy uvést, že odborné posudky by neměly být používány na nic jiného, než k vyjmenovaným řízením. Neměly by suplovat roli jiných materiálů či sloužit např. v řízení o sankci apod.

Nejčastější chyby v posudcích či v přístupu orgánů k těmto materiálům (tolerování chyb a nepřesností, používání posudků k jiným než určeným účelům, vyžadování posudků nad rozsah zákona či vyžadování „doplňků“ posudků).

- ❖ V OP nejsou jasně vymezené zdroje, kterých se posudek týká.
- ❖ Nejsou uvedeny přesné klasifikace zdrojů (nebo je ponecháváno na orgánu, jak je zaklasifikovat)
- ❖ Nejsou stanoveny emisní limity, případně není doložena schopnost jejich plnění
- ❖ Posudek je vypracován k jiným účelům. Orgány požadují posudek dokonce k mobilním zdrojům.
- ❖ Pokud posudek obsahuje chyby, měl by úřad řízení přerušit, případně vydat nesouhlas. Je ale velmi sporné, vyžadovat např. „doplňk“ posudku apod. Zákon tento pojem prostě vůbec nezná.
- ❖ Orgán ochrany ovzduší se posudkem nemusí plně řídit, v době, kdy máme desítky novel zákona a existují desítky prováděcích předpisů a jejich novel, může mít jiný názor na řadu věcí. **Je ale nepřijatelné, aby nutil odborného (rozuměj nezávislého) posuzovatele, aby svůj názor změnil. Od toho je odůvodnění rozhodnutí.**
- ❖ **Setkal jsem se s přístupem, že orgán odpoví, že jej nezajímá Metodický pokyn ke klasifikaci, protože „u nás to vyžadujeme takto“.**

Povinnosti autorizovaných osob.

Hlavní povinnost:

Nestrannost, objektivnost, přesnost.

Znalost posuzované technologie.

Znalost legislativy. Autorizace může být i omezena na určité typy zdrojů.

Odborný posudek

Závěrem

Odborné posudky hrají naprosto nezastupitelnou roli v povolovací agendě ochrany ovzduší. Při správném vypracování a vyhodnocení jsou jasným a jednoznačným podkladem pro rozhodnutí správního orgánu.

Děkuji Vám za pozornost